

Κυπριακή Δημοκρατία

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

Κύπρος — το αύριο

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) Κύπρου

Υπουργός Οικονομικών

Σεπτέμβρης 2021

ΘΕΜΑΤΑ

- ① Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ
- ② Διαθέσιμοι πόροι για Κύπρο κι η διαμόρφωση του Σχεδίου
- ③ Υποβολή και έγκριση του Σχεδίου από ΕΕ
- ④ Οι σημαντικότερες προκλήσεις – στόχοι & ορόσημα
- ⑤ Στρατηγικοί στόχοι του ΣΑΑ Κύπρου
- ⑥ Άξονες πολιτικής και κατανομή των πόρων του ΣΑΑ
- ⑦ Μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ

«Το κύριο εργαλείο του νέου έκτακτου μέσου NextGenerationEU της ΕΕ για να εξέλθει ισχυρότερη από την πανδημία COVID-19»

Βασική στόχευση

Να μετριαστούν οι **οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας** αλλά και να καταστούν οι ευρωπαϊκές **οικονομίες** και κοινωνίες περισσότερο **βιώσιμες, ανθεκτικές** και καλύτερα προετοιμασμένες σε μελλοντικές προκλήσεις αλλά και στις ευκαιρίες της **πράσινης** και της **ψηφιακής μετάβασης**.

Διαθέσιμα κεφάλαια

€672,5 δις σε διαθέσιμα δάνεια και επιχορηγήσεις για τη στήριξη μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα υλοποιήσουν τα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Προϋπόθεση

Ετοιμασία και υποβολή ολοκληρωμένων εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ).

Τι αλλάζει;

- Υψηλή επικέντρωση στους κλιματικούς στόχους και τον ψηφιακό μετασχηματισμό
- Απαγόρευση χρηματοδότησης μέτρων με δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον (*Do no significant harm*)
- Απαιτούμενες οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις – *διασφάλιση αποτελεσματικότητας επενδύσεων*
- Αποδέσμευση βάσει επίτευξης των στόχων, όχι δαπανών – *διασφάλιση θετικού αντίκτυπου*

Οι διαθέσιμοι πόροι και η διαμόρφωση του ΣΑΑ για την Κύπρο

Δημόσιοι πόροι
€1,2 δις από το
Σχέδιο Ανάκαμψης
και Ανθεκτικότητας

(χορηγία €1δισ και
€0,2δισ δάνειο)

Κινητοποίηση
πρόσθετων
ιδιωτικών
κεφαλαίων πέραν
€1δισ

(μέσα από τα σχέδια
χορηγιών και συνεργασίες
δημόσιου-ιδιωτικού τομέα
στους επιμέρους τομείς
προτεραιότητας του ΣΑΑ)

Επιπρόσθετα
αναπτυξιακά
κονδύλια

(συμπληρωματικότητα με
άλλα αναπτυξιακά
προγράμματα και εθνικές
δαπάνες για την επίτευξη
των στόχων στους
επιμέρους τομείς
προτεραιότητας)

Το ΣΑΑ Κύπρου περιλαμβάνει μια **συνεκτική δέσμη κοστολογημένων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων**, με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2026, οι οποίες ανταποκρίνονται:

- ✓ Στην **αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων** που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντοπίζει για την Κύπρο, όπως αυτές αναδεικνύονται μέσα από τις Εκθέσεις Χώρας και τις **Ανά Χώρα Συστάσεις της ΕΕ** οι οποίες εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.
- ✓ Στις κατευθύνσεις και προτεραιότητες που θέτει η υπό ανάπτυξη, με πρωτοβουλία του ΣΟΑΚ*, **Μακροχρόνια Στρατηγική** για τη διαμόρφωση ενός **νέου παραγωγικού μοντέλου βιώσιμης ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας**, χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς.

*ΣΟΑΚ – Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου

Η διαβούλευση ως εργαλείο ετοιμασίας και παράγοντας επιτυχίας του ΣΑΑ

- Συζητήσεις με όλους τους ηγέτες των πολιτικών κομμάτων
- Σύσταση τεχνικής επιτροπής από εκπροσώπους όλων των Κοινοβουλευτικών κομμάτων (Δεκ 2020)
- Ξεχωριστές συναντήσεις για κάθε Άξονα Πολιτικής και υιοθέτηση / ενσωμάτωση εισηγήσεων για ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων του Σχεδίου

- Συστηματική διαβούλευση και με κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους.
- Συμπερίληψη συγκεκριμένων προτάσεων στο ΣΑΑ.

- Έγκαιρη υποβολή του προσχεδίου του ΣΑΑ για εποικοδομητική διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν την τελική υποβολή.
- Πραγματοποίηση 30 περίπου συναντήσεων με την ΕΕ σε επίπεδο τεχνικό αλλά και Γενικών Διευθυντών.
- Διαβούλευση με ΕΕ στο πλαίσιο αξιολόγησης και έγκρισης του τελικού ΣΑΑ

Υποβολή και έγκριση του κυπριακού Σχεδίου από ΕΕ

- ◆ Υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 17 Μαΐου 2021, κατόπιν έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο (14/5/2021)
- ◆ Κατ' αρχήν αξιολόγηση & έγκριση από *Ευρωπαϊκή Επιτροπή* (8/7/2021), βάσει κριτηρίων – *συνάφεια, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνοχή* – πρόταση προς το Συμβούλιο της ΕΕ
- ◆ Έγκριση πρότασης Επιτροπής από το άτυπο Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών της ΕΕ (ECOFIN), κατά τη συνεδρία του στις 26/7/2021
- ◆ Υιοθέτηση πρότασης και εκτελεστική απόφαση από το Συμβούλιο της ΕΕ για έγκριση του ΣΑΑ Κύπρου στις 28 Ιουλίου 2021
- ◆ **Υπογραφή στις 24/8/2021 από Υπουργό Οικονομικών των Συμφωνιών Χρηματοδότησης και Δανείου & διαβίβαση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 30/8/2021**
  - *1^η εκταμίευση (προκαταβολή ύψους €156,8εκ) εντός των επόμενων ημερών*

Οι σημαντικότερες προκλήσεις

Η εκταμίευση των πόρων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ΕΓΚΑΙΡΗ επίτευξη ΟΛΩΝ των στόχων και οροσήμων που έχουν τεθεί για κάθε μία από τις επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου.

Ο στόχος αυτός καθιστά απαραίτητα:

(α) σωστό σχεδιασμό και έγκαιρη υλοποίηση των μέτρων που έχουν ενταχθεί στο Σχέδιο από τους αρμόδιους φορείς

(β) συνεργασία όλων των θεσμών της χώρας

περιλαμβανομένης της Δημόσιας Υπηρεσίας, των πολιτικών κομμάτων και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Άκρως σημαντική καθίσταται πλέον η **ανάγκη επίτευξης συναίνεσης και έγκαιρης ψήφισης των νομοσχεδίων** που αφορούν άμεσα ή επηρεάζουν την επίτευξη των οροσήμων.

Στόχοι / ορόσημα που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι 31/12/21

Καταβολή της 2ης εκταμίευσης (1η δόση πληρωμών) αρχές 2022 με επίτευξη **14 στόχων/ οροσήμων μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2021**, που αφορούν:

- ✓ 6 σε νομοθετικές/κανονιστικές ρυθμίσεις
- ✓ 2 σε μεταρρυθμίσεις χωρίς νομοθετική ρύθμιση
- ✓ 5 σε επενδύσεις και
- ✓ 1 στην ανάπτυξη και λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Παρακολούθησης

* **Υποχρέωση:** Σχέδιο δράσης για μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος (στόχος μείωση καθυστερημένων υποθέσεων)

Νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικές με ορόσημα/στόχους ΣΑΑ που χρειάζεται ενέργεια/έγκριση από ΒΤΑ:

- ✓ μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας
- ✓ καταπολέμηση της διαφθοράς
- ✓ μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος
- ✓ μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης / παράταση θητείας υφιστάμενων τοπικών αρχόντων
- ✓ ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού

Η θετική αξιολόγηση από την Επιτροπή μετά από επαλήθευση της επίτευξης των προκαθορισμένων στόχων / οροσήμων του ΣΑΑ, περιλαμβανομένης της εφαρμογής των σχετικών μεταρρυθμίσεων, αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχή εκταμίευση του συνόλου των ευρωπαϊκών πόρων που εγκρίθηκαν για την Κύπρο.

Η μεταρρύθμιση ως προϋπόθεση επίτευξης των στόχων

▶ **Προϋπόθεση** για πρόσβαση και αξιοποίηση των χρηματοδοτικών κεφαλαίων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας από τα κράτη-μέλη, αποτελεί η **συνεκτική δέσμη σωστά κοστολογημένων μεταρρυθμίσεων** και δημόσιων επενδύσεων που να ανταποκρίνονται στην **αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων** της κάθε χώρας.

▶ Η μεγιστοποίηση του θετικού αντικτύπου καθώς και η αναπτυξιακή διάσταση, θα εξαρτηθεί από την υλοποίηση των **58 μεταρρυθμίσεων** που περιλαμβάνονται στο σχεδιασμό μας.

▶ Αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων στην μεσοπρόθεσμη αύξηση της συνεισφοράς της παραγωγικότητας:

- στο ΑΕΠ από 10,6% σε 23,5%
- στην απασχόληση από 13,2% σε 29,3%

- ▶ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητας της οικονομίας
- ▶ Απαραίτητες για ένα σύγχρονο και ανταγωνιστικό κράτος δικαίου

“Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της οικονομίας και του δυναμικού της χώρας για οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντικά βιώσιμη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και ευημερία.”

Μια χώρα με υψηλά επίπεδα ανθεκτικότητας, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας μέσω ενός βιώσιμου μοντέλου μακροπρόθεσμης ανάπτυξης.

Μια χώρα όπου το εκπαιδευτικό σύστημα και η ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού ευθυγραμμίζονται με τις δεξιότητες που απαιτούνται για το μέλλον.

Μια χώρα με ανθεκτικό σύστημα υγείας που ακολουθεί βέλτιστες πρακτικές από κορυφαία συστήματα υγείας σε όλο τον κόσμο.

Μια χώρα με υψηλές επιδόσεις στην Πράσινη και Ψηφιακή μετάβαση.

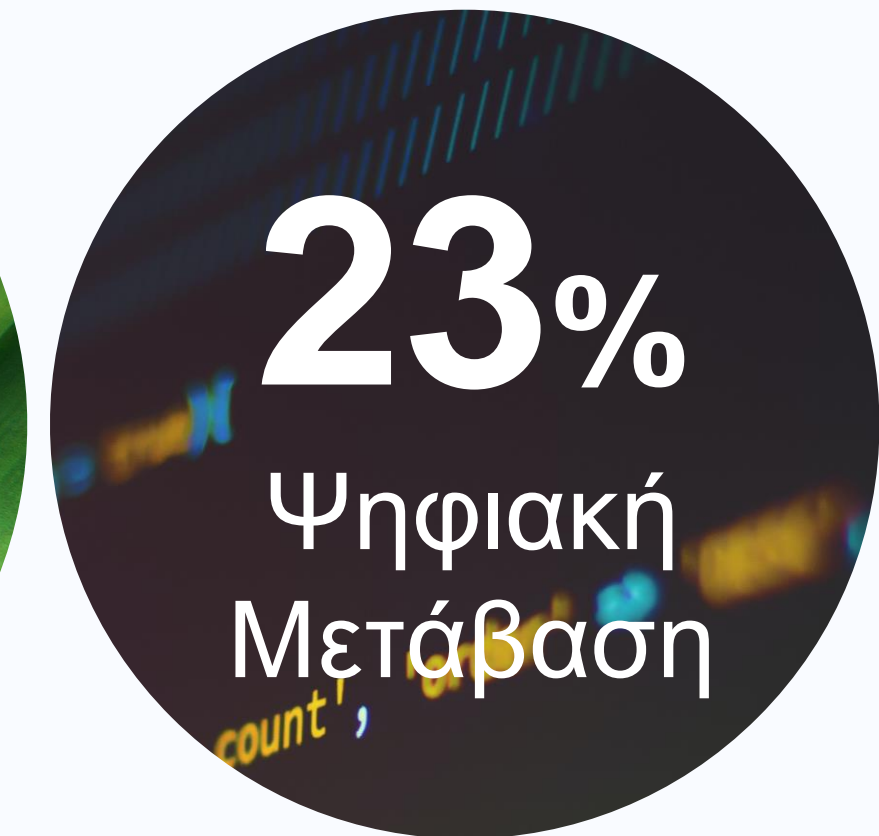
Ένα κράτος πρόνοιας που θα ενισχύσει το δίκτυ προστασίας των όσων έχουν ανάγκη τη συνδρομή του κράτους.

Ένα κράτος δικαίου, διαφάνειας και λογοδοσίας, με ισχυρούς μηχανισμούς πάταξης της διαφθορά.

Άξονες πολιτικής, ενότητες και κατανομή πόρων του ΣΑΑ

Άξονες Πολιτικής / Ενότητες (Policy Axis / Components)		Προϋπολογισμός σε εκ. €	% επί του συνόλου
1	Δημόσια υγεία και πολιτική προστασία - διδάγματα από την πανδημία	74,1	6,1%
1.1	Ανθεκτικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας και ενισχυμένη πολιτική προστασία	74,1	6,1%
2	Ταχεία μετάβαση σε μια Πράσινη οικονομία	447,6	37,1%
2.1	Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)	269	22,3%
2.2	Βιώσιμες μεταφορές	91,3	7,6%
2.3	Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων	87,3	7,2%
3	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας	422,3	35%
3.1	Διαφοροποίηση της οικονομίας	166,4	13,8%
3.2	Ενισχυμένη έρευνα και καινοτομία	64	5,3%
3.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων	51,4	4,3%
3.4	Εκσυγχρονισμός δημόσιας υπηρεσίας και τοπικής αυτοδιοίκησης, μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς	96	7,9%
3.5	Διασφάλιση της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας	44,5	3,7%
4	Προς μια ψηφιακή εποχή	89,4	7,4%
4.1	Αναβάθμιση υποδομών για συνδεσιμότητα	53	4,4%
4.2	Πρώθηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	36,4	3%
5	Απασχόληση, εκπαίδευση και ανθρώπινο δυναμικό	172,9	14,3%
5.1	Εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικού συστήματος - αναβάθμιση και ενίσχυση δεξιοτήτων	94	7,8%
5.1	Αγορά εργασίας, κοινωνική ευημερία και ενσωμάτωση	78,9	6,5%
Σύνολο ΣΑΑ		1.206	100%
Κατανομή πόρων στην πράσινη μετάβαση		≈ 491	≈ 41%
Κατανομή πόρων στην ψηφιακή μετάβαση		≈ 282	≈ 23%

Μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση

Σημ.: Τα % επί του συνολικού κόστους του ΣΑΑ Κύπρου που αφορούν στη χρηματοδότηση μέτρων που συμβάλλουν στην επίτευξη των κλιματικών στόχων – πράσινη μετάβαση – καθώς και στον ψηφιακό μετασχηματισμό, ξεπερνούν τα ελάχιστα απαιτούμενα από τον Κανονισμό ποσοστά των 37% και 20%, αντίστοιχα.

Αύξηση παραγωγικότητας & ανταγωνιστικότητας:

Μεταρρύθμιση Δικαστηρίων, τοπικής αυτοδιοίκησης και δημοσίας υπηρεσίας, σύστημα αξιολόγησης εκπαιδευτικών, διευκόλυνση στρατηγικών επενδύσεων, ολοκληρωμένη στρατηγική και κίνητρα για ενθάρρυνση της Ε&Κ

Χρηματοοικονομική σταθερότητα:

Βελτίωση πλαισίου αφερεγγυότητας, ταχύτερη έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, διαχείριση ΜΕΧ

Πράσινη μετάβαση:

Άνοιγμα ηλεκτρικής αγοράς, ρυθμιστικό πλαίσιο για αποθήκευση ενέργειας, One-stop-shop για διευκόλυνση επενδύσεων σε ΑΠΕ και ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων, ρυθμιστικό πλαίσιο για ηλεκτροκίνηση, μεταρρύθμιση συστήματος διαχείρισης υδάτινων πόρων, σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία

Πρόσβαση στη χρηματοδότηση:

Σχέδια χορηγιών για ΜμΕ, Equity Fund

Βελτίωση παροχής υπηρεσιών υγείας:

εκσυγχρονισμός δημόσιων νοσηλευτηρίων, αγορά εξοπλισμού και διαπίστευση για δημόσια/ιδιωτικά νοσηλευτήρια

Εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικού συστήματος:

Ψηφιοποίηση και αναβάθμιση δεξιοτήτων στα σχολεία, δημιουργία πρότυπων τεχνικών σχολών

Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και ενίσχυση της αγοράς εργασίας:

προώθηση ευέλικτων μορφών απασχόλησης, πολυδύναμα κέντρα για παιδιά και άλλες δομές για ευάλωτες ομάδες.

Κυριότερες Μεταρρυθμίσεις
ανά Άξονα 1/3

Άξονας 1: Δημόσια Υγεία & Πολιτική Προστασία

- Εθνικό κέντρο κλινικής τεκμηρίωσης & βελτίωση ποιότητας - €3 εκ.
- Σταδιακή προσαρμογή για την εισαγωγή μοντέλου αποζημίωσης με βάση την ποιότητα στην πρωτοβάθμια και νοσηλευτική περίθαλψη - €0,3 εκ.

Άξονας 2: Ταχεία μετάβαση σε μια Πράσινη οικονομία

- Εισαγωγή πράσινης φορολογίας
- Ανεξαρτητοποίηση του Κυπριακού Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΚΜ) για άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και προώθησης των ΑΠΕ
- Δημιουργία ψηφιακού One-Stop Shop για την αδειοδότηση των έργων ΑΠΕ και της υλοποίησης ενεργειακών αναβαθμίσεων σε κτήρια - €0,5 εκ.
- Δημιουργία κανονιστικού πλαισίου για την αποθήκευση ενέργειας
- Ανάπτυξη Έξυπνου Συστήματος Μεταφορών με τη χρήση τεχνολογιών Ψηφιακού Αντίγραφου (Digital Twin) - €4 εκ.
- Νομοθετική ρύθμιση για τη σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων
- Μεταχείριση Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων - €0,7 εκ.

Κυριότερες Μεταρρυθμίσεις
ανά Άξονα 2/3

Άξονας 3: Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας

- Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία - €15 εκ.
- Ίδρυση Συντονιστικού Φορέα μεταξύ Κεντρικής Κυβέρνησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Νόμος για Διευκόλυνση στρατηγικών επενδύσεων
- Ενίσχυση Μηχανισμού Ταχείας Δραστηριοποίησης ξένων εταιρειών στην Κύπρο
- Εκσυγχρονισμός του περί Εταιρειών Νόμου - €2 εκ.
- Σχεδιασμός και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού
- Ρύθμιση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα
- Εισαγωγή νέου πλαισίου αξιολόγησης υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων και νέων κανονισμών αξιολόγησης των εργαζομένων στη δημόσια υπηρεσία
- Νέο νομοθετικό πλαίσιο για τις τοπικές αρχές και σχετικά μέτρα στήριξης - €1 εκ.
- Αποτελεσματικότητα και λειτουργικότητα της δικαιοσύνης
- Ψηφιακός μετασχηματισμός δικαστηρίων - €11 εκ.
- Βελτίωση του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς - €4,5 εκ.
- Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας
- Βελτίωση του πλαισίου αφερεγγυότητας - €1 εκ.
- Βελτίωση της εισπρακτικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας - €33 εκ.

Κυριότερες Μεταρρυθμίσεις
ανά Άξονα 3/3

Άξονας 4: Προς μια ψηφιακή εποχή

- Ψηφιοποίηση των διαδικασιών της Αστυνομίας - €8 εκ.

Άξονας 5: Απασχόληση, κοινωνική προστασία, εκπαίδευση και ανθρώπινο δυναμικό

- Αντιμετώπιση αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας - €13 εκ.
- Επέκταση της δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών - €12 εκ.
- Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων - €14 εκ.
- Σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες - €2 εκ.
- Μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων - €10 εκ.
- Ευέλικτες μορφές εργασίας με τη μορφή τηλεργασίας - €4 εκ.

Κυριότερες Επενδύσεις ανά Άξονα 1/3

Άξονας 1: Δημόσια Υγεία και πολιτική προστασία

- Δημιουργία νέων εγκαταστάσεων για το Κέντρο Αίματος - €4 εκ.
- Σχέδιο Χορηγιών για αγορά/αντικατάσταση ιατρικού εξοπλισμού σε δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτήρια - €5 εκ.
- Δημιουργία συστήματος προειδοποίησης έκτακτης ανάγκης - €4,5 εκ.
- Βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων - €46 εκ.

Άξονας 2: Ταχεία μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία

- Σχέδιο χορηγιών για την προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης - €40 εκ.
- Σχέδια χορηγιών για προώθηση των ΑΠΕ & ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες - €19 εκ.
- Σχέδιο χορηγιών για τη μείωση εκπομπών CO₂ σε βιομηχανίες, επιχειρήσεις και οργανισμούς - €20 εκ.
- Προστασία δασών από πυρκαγιές - €19 εκ.
- Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης – EuroAsia Interconnector - €100 εκ.
- Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Λάρνακας και Λεμεσού - €26,5 εκ.
- Σχέδιο Χορηγιών για αγορά ηλεκτρικών οχημάτων - €30 εκ.
- Σχέδιο απόσυρσης των πλέον ρυπογόνων οχημάτων - €15 εκ.
- Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου (Φάση Α) - €12 εκ.
- Δημιουργία υποδομής ανακύκλωσης νερού ανατολικής Λευκωσίας - €11 εκ.
- Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής της Υποδομής Έξυπνης Μέτρησης - €35 εκ.
- Έξυπνη Διαχείριση δικτύων υδάτινων πόρων και αποχετεύσεων - €13 εκ.
- Αντιπλημμυρικά έργα στους Δήμους Λευκωσίας, Ύψωνα και Λειβαδιών - €16 εκ.

Άξονας 3: Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας

- Κατασκευή συλλογικής υποδομής στο Πεντάκωμο για εξυπηρέτηση των μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας - €29 εκ.
- Σχέδιο Χορηγιών για τον εκσυγχρονισμό και ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων στους τομείς της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων - €25 εκ.
- Σχέδιο Χορηγιών για αναβάθμιση τουριστικών καταλυμάτων/ξενοδοχείων σε ύπαιθρο, ορεινά και απομακρυσμένες περιοχές - €10 εκ.
- Διαχείριση αποβλήτων προς κυκλική οικονομία - €14 εκ.
- Δημιουργία Μονάδας στην Ορούντα για τη διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων για τη διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων και ζωικών υπο-προϊόντων με παραγωγή βιοαερίου €25 εκ.
- Σχέδιο Χορηγιών ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων- €10 εκ.
- Σύσταση επενδυτικού ταμείου μετοχικού κεφαλαίου για τη στήριξη των ΜμΕ με έμφαση στις νεοφυείς και καινοτόμες επιχειρήσεις (Equity Fund) - €20 εκ.
- Δημιουργία εθνικής στρατηγικής για «Έξυπνες Πόλεις»- €35 εκ.
- Σχέδιο Χορηγιών για τη δημιουργία φοιτητικών εστιών στην εντός των τειχών πόλη της Λευκωσίας - €15 εκ.
- Εκσυγχρονισμός του συστήματος τελωνείων και ηλεκτρονικών πληρωμών - €11 εκ.
- Προγράμματα χρηματοδότησης της καινοτομίας και σχέδια στήριξης της ανάπτυξης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας μικρομεσαίων επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων - €52 εκ.

Άξονας 4: Προς μια ψηφιακή εποχή

- Επέκταση Δικτύου υπερυψηλών ταχυτήτων σε απομακρυσμένες / λευκές περιοχές - €35 εκ.

Άξονας 5: Απασχόληση, κοινωνική προστασία, εκπαίδευση και ανθρώπινο δυναμικό

- Δημιουργία Δυο Πρότυπων Τεχνικών Σχολών - €38 εκ.
- Δημιουργία Πολυδύναμων Κέντρων για τα παιδιά και Κέντρων Φροντίδας Παιδιών - €15 εκ.
- Δημιουργία δομών φιλοξενίας παιδιών, εφήβων με διαταραχές συμπεριφοράς, ατόμων με αναπηρία και ατόμων που έχουν ανάγκη μακροχρόνιας φροντίδας - €11 εκ.
- Δημιουργία Δυο Πρότυπων Σχολείων Ειδικής Εκπαίδευσης - €12 εκ.
- Εκπαίδευση εργαζομένων και ανέργων σε ψηφιακές δεξιότητες και δεξιότητες που σχετίζονται με την γαλάζια και πράσινη οικονομία και κατάρτιση ανέργων σε θέματα επιχειρηματικότητας - €14 εκ.

Συμπληρωματικότητα με άλλα ευρωπαϊκά ταμεία και χρηματοδοτικούς μηχανισμούς για την πράσινη μετάβαση, όπως:

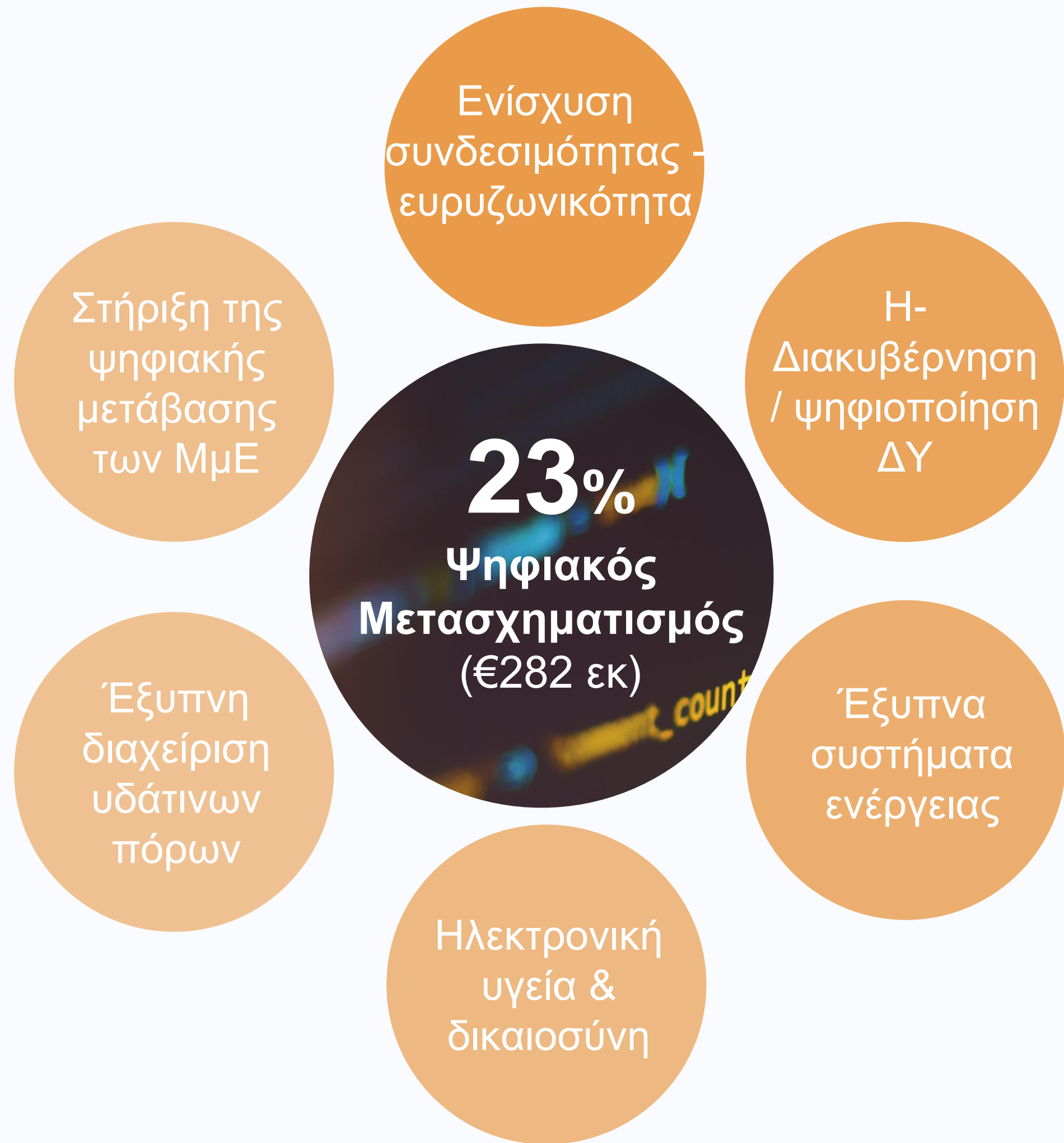
- Ταμεία Πολιτικής Συνοχής – Πρόγραμμα ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027
- Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2021-2027
- Εδαφικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης για την Κύπρο – μέρος Προγράμματος ΘΑΛΕΙΑ

Συνολικά αναμένονται **πέραν του €1δισ επενδύσεις** σε μέτρα και δράσεις για **ενίσχυση της Πράσινης Οικονομίας** κατά την περίοδο 2021-2027

Συμπληρωματικότητα με άλλα ευρωπαϊκά ταμεία και χρηματοδοτικούς μηχανισμούς για την ψηφιακή μετάβαση, όπως:

- Ταμεία Πολιτικής Συνοχής – Πρόγραμμα ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
- Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Σωρευτικά πολύ υψηλότερες επενδύσεις σε μέτρα και δράσεις για την Ψηφιακή Μετάβαση κατά την περίοδο 2021-2027

Σας ευχαριστώ!

Κυπριακή Δημοκρατία
Σχέδιο Ανάκαμψης
και Ανθεκτικότητας
Next Generation EU

cyprus-tomorrow.gov.cy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

(σύντομες περιγραφές Αξόνων Πολιτικής ΣΑΑ)

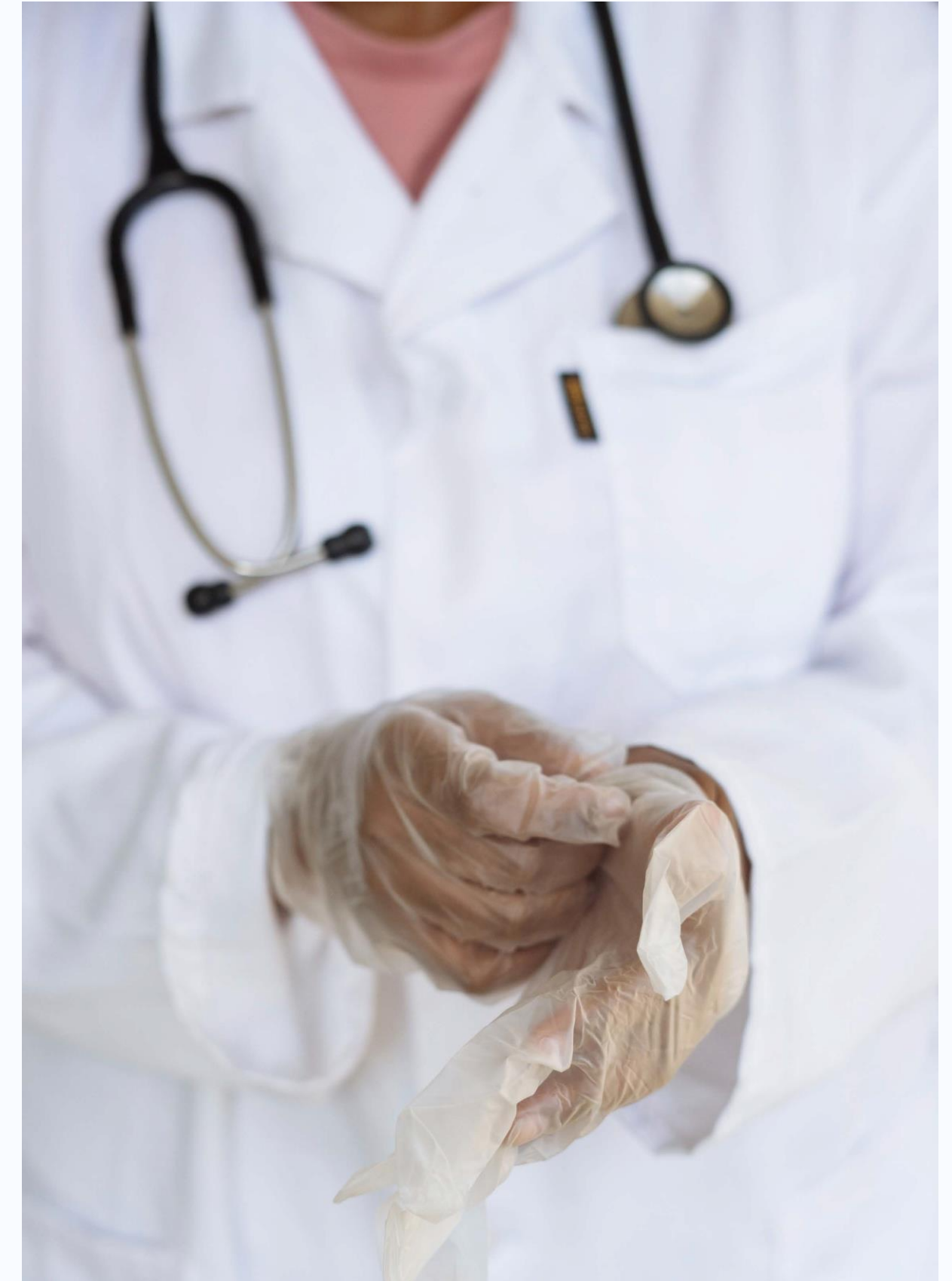

Άξονας Πολιτικής 1:
Δημόσια υγεία και πολιτική
προστασία - διδάγματα
από την πανδημία - €74 εκ

Στόχος

Ο πρώτος Άξονας Πολιτικής περιλαμβάνει μέτρα που θα συμβάλουν στην **αύξηση της ετοιμότητας, ανθεκτικότητας και ποιότητας των υπηρεσιών του Γενικού Συστήματος Υγείας**. Δημιουργώντας τις απαραίτητες υποδομές, εξοπλισμό και διαδικασίες, θα δοθεί έμφαση στην ενίσχυση των δημόσιων νοσοκομείων, ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικά και να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τυχόν μελλοντικές κρίσεις υγείας.

Ο Άξονας περιλαμβάνει επίσης επενδύσεις για την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας και, συγκεκριμένα, τη χρήση έξυπνων τεχνολογιών για τον αποτελεσματικό χειρισμό καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Άξονας Πολιτικής 2:
Ταχεία μετάβαση
σε μια Πράσινη οικονομία - €448
ΕΚ

Στόχος

Ο Άξονας Πολιτικής 2 επιδιώκει να συμβάλει σημαντικά στην πράσινη μετάβαση και τη περιβαλλοντική βιωσιμότητα, μέσα από την επίτευξη των εθνικών στόχων για την **κλιματική ουδετερότητα**, την **ενεργειακή απόδοση** και τις **ανανεώσιμες πηγές ενέργειας**. Προωθεί μεταρρυθμίσεις στους τομείς του κλίματος και της ενέργειας, των βιώσιμων μεταφορών, της διαχείριση των υδάτων πόρων αλλά και του περιβάλλον ευρύτερα.

Ο παρόν άξονας αποτελεί και τον σημαντικότερο ως προς την συνολική συμβολή του Σχεδίου στους κλιματικούς στόχους, η οποία αγγίζει το 41% του συνολικού προϋπολογισμού του Σχεδίου, με δράσεις σχεδόν €500 εκ. που διαχέονται σε όλους σχεδόν τους άξονες πολιτικής.

Άξονας Πολιτικής 3:
Ενίσχυση της ανθεκτικότητας
και της ανταγωνιστικότητας
της οικονομίας - €422 εκ

Στόχος

Ο Άξονας Πολιτικής 3 στοχεύει στη **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της κυπριακής οικονομίας**. Περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλουν στην προώθηση ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης και διεθνούς ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, στη βάση και των αποτελεσμάτων της σχετικής μελέτης του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου.

Περιλαμβάνει επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για **διεύρυνση της παραγωγικής βάσης** μέσω της **ενίσχυσης του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα** της οικονομίας, **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος**, με τη στήριξη κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ), τη **διαφοροποίηση και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος**, **εκσυγχρονισμό των δημόσιας διοίκησης αλλά και των τοπικών αρχών**, **μεταρρύθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας του δικαστικού συστήματος**, **καταπολέμηση της διαφθοράς και ενίσχυση της διαφάνειας**, **ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας**, καθώς και την **ανθεκτικότητας του χρηματοοικονομικού τομέα** αλλά και της δημοσιονομικής κατάστασης.

Άξονας Πολιτικής 4:
Προς μια ψηφιακή εποχή - €89εκ

Στόχος

Βασικός στόχος αυτού του άξονα είναι να γεφυρώσει τις διαφορές και να διασφαλίσει τον **ψηφιακό μετασχηματισμό** της Κύπρου, χωρίς αποκλεισμούς και μέσω **επαρκούς πρόσβασης σε υποδομές επικοινωνίας για όλους τους πολίτες**. Αυτό θα επιτευχθεί με την εξασφάλιση κάλυψης κινητής τηλεφωνίας 5G και δικτύου οπτικών ινών για το 100% του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της κινητής τηλεφωνίας 5G κατά μήκος των κύριων «terrestrial corridors» και της **καθολικής και προσιτής πρόσβασης στη συνδεσιμότητα Gigabit σε όλες τις αστικές και αγροτικές περιοχές**.

Ο άξονας αποτελεί θεμελιώδες μέρος της συνολικής πολιτικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Κύπρου, προωθώντας ένα νέο οικονομικό μοντέλο με όραμα για μία δυναμική και ανταγωνιστική οικονομία, βασισμένη στη γνώση και τις ψηφιακές και αναδυόμενες τεχνολογίες.

Σε συνδυασμό με μία σειρά δράσεων στους υπόλοιπους άξονες πολιτικής, οι οποίες επίσης συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας, το Σχέδιο διαθέτει συνολικά πέραν των €280 εκ για την ψηφιακή μετάβαση, ποσό που αντιστοιχεί στο 23% του συνολικού προϋπολογισμού του Σχεδίου.

Άξονας Πολιτικής 5:
Απασχόληση, κοινωνική
προστασία, εκπαίδευση
και ανθρώπινο δυναμικό - €173 εκ.

Στόχος

Ο Άξονας Πολιτικής 5 επικεντρώνεται στην **ανάπτυξη των απαιτούμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο υφιστάμενο αλλά και μελλοντικό εργατικό δυναμικό**, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις απαιτήσεις και τάσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας, σύμφωνα με τις τρέχουσες αλλά και τις μελλοντικές της ανάγκες, περιλαμβανομένων αυτών που απορρέουν από την πράσινη και ψηφιακή μεταβάση.

Ο άξονας περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς εργασίας που σχετίζονται με την ανάγκη διευκόλυνσης της εισόδου στην αγορά, ιδίως για γυναίκες με παιδιά, στη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της προσιτής εκπαίδευσης και φροντίδας κατά την πρώιμη παιδική ηλικία και στη δημιουργία ενός δικτύου υποδομών και υπηρεσιών παιδικής μέριμνας. Στοχεύει επίσης στην αύξηση της απασχόλησης για τους νέους εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (NEET).

Ιδιαίτερα σημαντική η προωθούμενη μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης καθώς και η προώθηση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας.

